

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

ĮSAKYMAS

DĖL APLINKOS MINISTRO 1999 M. LIEPOS 14 D. ĮSAKYMO NR. 217 „DĖL ATLIEKŲ TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO IR ATLIEKŲ NAUDOJIMO AR ŠALINIMO TECHNINIŲ REGLAMENTŲ RENGIMO METODINIŲ REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO

2008 m. vasario 25 d. Nr. D1-111

Vilnius

1. P a k e i ė i u Atliekų tvarkymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#)):

1.1. išdėstau VI skyrių taip:

„VI. ATLIEKŲ NAUDOJIMO AR ŠALINIMO TECHNINIS REGLAMENTAS

39. Atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė privalo turėti atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninio reglamento forma pateikta Taisyklių 13 priede.

40. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą turi patvirtinti atliekas naudojančios ar šalinančios įmonės vadovas.

41. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninis reglamentas yra neatsiejama Leidimo dalis ir pateikiamas kartu su paraiška Leidimui gauti, atnaujinti ar koreguoti.

42. Atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente turi būti nurodyta:

42.1. informacija apie įmonę ir joje naudojamas ar šalinamas atliekas;

42.2. informacija apie atliekų naudojimo ar šalinimo technologinį procesą:

42.2.1. technologinio proceso apibūdinimas ir paskirtis;

42.2.2. naudojamų ar šalinamų atliekų apibūdinimas;

42.2.3. atliekoms naudoti ar šalinti skirtų įrenginių aprašymas;

42.2.4. atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso kontrolės ir monitoringo priemonės;

42.2.5. atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso medžiagų balansas;

42.3. atliekų saugojimo aprašymas;

42.4. atliekų priėmimo ir kontrolės procedūrų aprašymas;

42.5. kita informacija.

43. Atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente gali būti pateikiama ne visa reikalaujama informacija tuo atveju, jei atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė atitinkama veikla neužsiima.“;

1.2. išdėstau nurodytųjų taisyklių 13 priedą „Atliekų naudojimo ar šalinimo techninio reglamento forma“ nauja redakcija (pridedama).

2. T v i r t i n u Atliekų naudojimo ar šalinimo techninių reglamentų rengimo metodines rekomendacijas (pridedama).

3. N u s t a t a u , kad:

3.1. šis įsakymas įsigalioja 2008 m. birželio 1 d.;

3.2. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus turinčios atliekas naudojančios ir (ar) šalinančios įmonės iki 2011 m. sausio 1 d. privalo atliekų naudojimo ar šalinimo techninius reglamentus atnaujinti pagal Atliekų tvarkymo taisyklių VI skyriaus ir 13 priedo reikalavimus.

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

Atliekų tvarkymo taisyklių
13 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. vasario 25 d. įsakymo
Nr. D1-111 redakcija)

(Atliekų naudojimo ar šalinimo techninio reglamento forma)

ATLIEKŲ NAUDOJIMO AR ŠALINIMO TECHNINIS REGLAMENTAS

1. Informacija apie įmonę:

- 1.1. įmonės teisinė forma ir pavadinimas;
1.2. pagrindinės įmonės buveinės adresas, telefono numeris, fakso numeris, elektroninio pašto adresas;
1.3. objekto, kuriame tvarkomos atliekos, adresas, telefono numeris, fakso numeris, elektroninio pašto adresas.

2. Įmonėje naudojamų ir (ar) šalinamų atliekų sąrašas

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavojingumą lemiančios savybės pagal Taisyklių 3 priedą*	Atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo būdai pagal Taisyklių 5 priedą
1	2	3	4

* Pildo tik pavojingas atliekas naudojančios ir (ar) šalinančios įmonės.

3. Atliekų naudojimo ar šalinimo technologinis procesas

3.1. Atliekų naudojimo ar šalinimo būdas (kodas ir pavadinimas pagal Taisyklių 5 priedą), jo apibūdinimas ir paskirtis.

3.2. Naudojamų ar šalinamų atliekų apibūdinimas:

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas ir apibūdinimas	Atliekų fizinės savybės	Apribojimai ar kiti papildomi reikalavimai
1	2	3	4	5

3.3. Atliekoms naudoti ar šalinti skirtų įrenginių aprašymas.

3.4. Atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso schema ir eigos aprašymas.

3.5. Atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso kontrolė ir monitoringas.

3.6. Medžiagų balansas naudojant ar šalinant lt atliekų:

(tikslus atliekų pavadinimas)

Naudojamos medžiagos		Pagaminta produkcija		Atliekas naudojant ar šalinant susidaranti atliekos				Į aplinką išmetamos medžiagos	
Pavadinimas	Kiekis, t, kg ir kt.	Pavadinimas	Kiekis, t, kg ir kt.	Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas	Kiekis, t, kg ir kt.	Pavadinimas	Kiekis, t, kg ir kt.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3.7. Medžiagų balanso duomenų paaiškinimas.

4. Atliekų saugojimas

4.1. Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas:

Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas	Sandėlio ar saugyklos plotas, m ²	Didžiausias vienu metu leidžiamas saugoti atliekų kiekis, t	Sandėlio našumas, t
1	2	3	4

4.2. Sandėlyje ar saugykloje saugomos atliekos:

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas ir apibūdinimas	Atliekų fizinės savybės	Saugojimo būdas (R13 arba D15)	Didžiausias vienu metu leidžiamas saugoti atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6
Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas*					
Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas*					

*Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas turi sutapti su 4.1 lentelės 1 skiltyje nurodyta informacija.

4.3. Reikalavimai saugomų atliekų pakuotei.

4.4. Saugojimo sąlygos ir kontrolės reikalavimai.

4.5. Sandėlyje ar saugykloje esančios gaisro gesinimo priemonės.

4.6. Sandėlyje ar saugykloje esančios medžiagos, skirtos pavojingoms atliekoms surinkti ir neutralizuoti.

4.7. Sandėlyje ar saugykloje esantys dokumentai.

5. Atliekų priėmimo ir kontrolės procedūrų aprašymas

5.1. Reikalavimai priimamų atliekų pakuotei.

5.2. Atliekų priėmimo metu tikrinamos atliekų savybės ir dokumentai.

5.3. Atliekų svorio nustatymas ir registravimas.

5.4. Atliekų mėginių laboratoriniams tyrimams paėmimas ir perdavimas tirti.

5.5. Atliekų grąžinimo atliekų siuntėjui atvejai ir tvarka.

5.6. Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento informavimo tvarka atsisakius priimti atliekas.

6. Kita informacija

(rengėjo vardas ir pavardė, telefono numeris, elektroninio pašto adresas)

TVIRTINU

(data)

A. V.

(įmonės vadovo parašas, vardas ir pavardė)

SUDERINTA

(data)

Aplinkos ministerijos _____ regiono aplinkos apsaugos departamento
direktorius

_____ A. V.
(parašas, vardas ir pavardė)

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m.
vasario 25 d. įsakymu Nr. D1-111

ATLIEKŲ NAUDOJIMO AR ŠALINIMO TECHNINIŲ REGLAMENTŲ RENGIMO METODINĖS REKOMENDACIJOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninių reglamentų rengimo metodinės rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) parengtos siekiant išsamiai paaiškinti Atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#)), nustatytus reikalavimus atliekų naudojimo ar šalinimo techniniams reglamentams (toliau – Reglamentai).

2. Rekomendacijose pateikiami Atliekų tvarkymo taisyklių 13 priede nustatytos Reglamento formos pildymo paaiškinimai ir pavyzdžiai. Pavyzdžiai nėra autentiškų dokumentų kopijos, todėl juose pateikti duomenys tiesiogiai praktikoje netaikytini.

3. Rekomendacijos skirtos atliekas naudojančioms ir (ar) šalinančioms įmonėms, Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentams, taip pat Reglamentus rengiančioms įmonėms.

4. Rengiant Rekomendacijas, naudotasi šiais teisės aktais:

4.1. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#));

4.2. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#));

4.3. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 (Žin., 2002, Nr. [85-3684](#); 2005, Nr. [103-3829](#));

4.4. Pavojingų atliekų tvarkymo licencijavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 684 (Žin., 2004, Nr. [18-552](#));

4.5. Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 (Žin., 2000, Nr. [96-3051](#));

4.6. Atliekų deginimo aplinkosauginiai reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 699 (Žin., 2003, Nr. [31-1290](#));

4.7. Alyvų atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 698 (Žin., 2003, Nr. [33-1391](#); 2005, Nr. [39-1283](#));

4.8. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 (Žin., 2005, Nr. [26-852](#));

4.9. Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2001, Nr. [16-509](#); 2002, Nr. [81-3501](#));

4.10. Augalų apsaugos produktų įvežimo, sandėliavimo, prekybos ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 (Žin., 2004, Nr. [15-481](#));

4.11. Slėginių indų naudojimo taisyklės DT 12-20, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 403 (Žin., 2002, Nr. [115-5165](#)).

4.12. 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006 L 190, p. 1).

5. Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir Atliekų tvarkymo taisyklėse vartojamas sąvokas.

II. REGLAMENTŲ TURINIO REIKALAVIMAI

REGLAMENTO 1 SKYRIUS „INFORMACIJA APIE ĮMONĘ“

6. Reglamento 1 skyriuje nurodoma informacija apie atliekas naudojančią ir (ar) šalinančią įmonę: įmonės teisinė forma (AB, UAB, IĮ ir pan.), pavadinimas, pagrindinės įmonės buveinės adresas, telefono numeris, fakso numeris, elektroninio pašto adresas. Tuo atveju, kai atliekos tvarkomos kitoje vietoje, nei įsikūrusi pagrindinės įmonės buveinė, būtina nurodyti objekto, kuriame tvarkomos atliekos, ryšio duomenis (adresą, telefono numerį, fakso numerį, elektroninio pašto adresą).

Reglamento 1 skyriaus pildymo pavyzdys:

„1. Informacija apie įmonę:

1.1. įmonės teisinė forma ir pavadinimas: UAB „Atliekų tvarkymas“;

1.2. pagrindinės įmonės buveinės adresas, telefono numeris, fakso numeris, elektroninio pašto adresas: Gedimino pr. X, LT-00001 Vilnius, tel. (8 5) 111 1111, faks. (8 5) 111 1112, el. p. info@atliekutvarkymas.lt;

1.3. objekto, kuriame tvarkomos atliekos, adresas, telefono numeris, fakso numeris, elektroninio pašto adresas: Dūkštų k, LT-00002 Vilniaus r., tel. (8 5) 111 1113, faks. (8 5) 111 1114, el. p. office@atliekutvarkymas.lt.“.

REGLAMENTO 2 SKYRIUS „ĮMONĖJE NAUDOJAMŲ IR (AR) ŠALINAMŲ ATLIEKŲ SĄRAŠAS“

7. Reglamento 2 skyriuje pateikiama informacija apie visas įmonėje R1–R12 ir D1–D14 būdais naudojamas ir (ar) šalinamas atliekas. Jei atliekų naudojimo ar šalinimo metu susidarančios ir Reglamento 3.6 lentelės 5 skiltyje nurodytos atliekos toliau tvarkomos toje pačioje įmonėje, jos taip pat turi būti nurodytos 2 skyriaus lentelėje „Įmonėje naudojamų ir (ar) šalinamų atliekų sąrašas“.

8. Reglamento 2 skyriaus lentelės „Įmonėje naudojamų ir (ar) šalinamų atliekų sąrašas“ pildymas:

8.1. lentelės 1 ir 2 skiltyse nurodomi naudojamų ar šalinamų atliekų kodai ir pavadinimai pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą;

8.2. lentelės 3 skiltį pildo tik pavojingas atliekas naudojančios ir (ar) šalinančios įmonės. Šioje skiltyje nurodomos naudojamų ar šalinamų atliekų pavojingumą lemiančios savybės pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą;

8.3. lentelės 4 skiltyje nurodomi atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo būdų, kuriais įmonėje tvarkomos atliekos, kodai pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 5 priedą.

Reglamento 2 skyriaus lentelės pildymo pavyzdys:

„2. Įmonėje naudojamų ir (ar) šalinamų atliekų sąrašas“

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavojingumą lemiančios savybės pagal Taisyklių 3 priedą*	Atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo būdai pagal Taisyklių 5 priedą
1	2	3	4
13 02 05*	mineralinė nechlorintoji variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	H14 pavojingos aplinkai (medžiagos ir preparatai, kurie sukelia arba gali sukelti staigų ar uždelstą pavojų vienam ar daugiau aplinkos komponentų)	R9 (pakartotinis naftos rafinavimas arba kitoks pakartotinis naftos produktų naudojimas)
13 02 06*	sintetinė variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	H14 pavojingos aplinkai (medžiagos ir preparatai, kurie sukelia arba gali sukelti staigų ar uždelstą pavojų vienam ar daugiau aplinkos komponentų)	R9 (pakartotinis naftos rafinavimas arba kitoks pakartotinis naftos produktų naudojimas)

13 02 07*	lengvai biologiškai suyranči variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	H14 pavojingos aplinkai (medžiagos ir preparatai, kurie sukelia arba gali sukelti staigų ar uždelstą pavojų vienam ar daugiau aplinkos komponentų)	R9 (pakartotinis naftos rafinavimas arba kitoks pakartotinis naftos produktų naudojimas)
13 02 08*	kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	H14 pavojingos aplinkai (medžiagos ir preparatai, kurie sukelia arba gali sukelti staigų ar uždelstą pavojų vienam ar daugiau aplinkos komponentų)	R9 (pakartotinis naftos rafinavimas arba kitoks pakartotinis naftos produktų naudojimas)
18 01 02	kūno dalys ir organai, įskaitant kraujo paketus ir konservuotą kraują (išskyrus 18 01 03)	–	D10 (deginimas sausumoje)
18 01 03*	atliekos, kurioms rinkti ir šalinti taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos	H9 infekcinės (medžiagos, turinčios gyvybingų mikroorganizmų arba jų toksinų, kurie, kaip žinoma arba pagrįstai tikima, sukelia žmonių ar kitų gyvųjų organizmų ligas)	D10 (deginimas sausumoje)
18 01 04	atliekos, kurioms rinkti ir šalinti netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliava, gipso tvarsčiai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystyklai)	–	D10 (deginimas sausumoje)
18 01 06*	cheminės medžiagos, sudarytos iš pavojingų cheminių medžiagų arba jų turinčios	H6 toksiškos (medžiagos ir preparatai (įskaitant labai toksiškus), kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti sunkią ūmią arba chronišką ligą ar net mirtį)	D10 (deginimas sausumoje)
ir t. t.	...	...	...

** Pildo tik pavojingas atliekas naudojančios ir (ar) šalinančios įmonės“.*

REGLAMENTO 3 SKYRIUS „ATLIEKŲ NAUDOJIMO AR ŠALINIMO TECHNOLOGINIS PROCESAS“

9. Reglamento 3 skyriuje aprašomas technologinis procesas, kurio metu naudojamos ar šalinamos atliekos. Jei atliekoms naudoti ar šalinti įmonėje taikomi keli technologiniai procesai, Reglamento 3 skyrius (3.1–3.7 punktai) kartojamas kiekvienam technologiniam procesui aprašyti.

10. Reglamento 3 skyriaus 3.1 punkte nurodomas atliekų naudojimo ar šalinimo būdo kodas ir pavadinimas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 5 priedą. Šiame punkte taip pat trumpai aprašoma atliekų tvarkymo būdo esmė, jo paskirtis, tikslas, kurio siekiama šiuo būdu tvarkant atliekas.

Reglamento 3.1 punkto pildymo pavyzdžiai:

„3.1. R3 (organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas (atnaujinimas), įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus). Komunalinių biologiškai skaidžių atliekų anaerobinis pūdymas – organinių medžiagų skaidymas uždaroje talpyklose be deguonies. Tikslas – biodujų gamyba.“

„3.1. R3 (organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas (atnaujinimas), įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus). Naftos produktais užteršto grunto biologinis valymas. Tikslas – aerobiniu ir anaerobiniu būdu suskaidyti teršalus ir sumažinti grunto užterštumą.“

„3.1. R4 (metalų ir metalų junginių perdirbimas (atnaujinimas). Elektrolizė – metalų (sidabro) atskyrimas elektros lauke iš skystų fotografijos atliekų.“

„3.1. D9 (fizikinis-cheminis apdorojimas). Nitritų ir cianidų oksidacija, siekiant sumažinti atliekų pavojingumą.“

„3.1. D9 (fizikinis-cheminis apdorojimas). Chromo (VI) junginių redukcija, siekiant

sumažinti atliekų pavojingumą.“

„3.1. D9 (fizikinis-cheminis apdorojimas). Atliekų suketinimas (solidifikacija) – atliekų, turinčių sunkiųjų metalų, maišymas su cementu, siekiant gauti kietas atliekas, atitinkančias stabilų, nereaguojančių pavojingų atliekų, priimtinių į nepavojingų atliekų sąvartynus, kriterijus ir ribines vertes.“

11. Reglamento 3 skyriaus 3.2 lentelės „Naudojamų ar šalinamų atliekų apibūdinimas“ pildymas:

11.1. lentelės 1 ir 2 skiltyse nurodomi atliekų, tvarkomų 3.1 punkte nurodytu būdu, kodai ir pavadinimai pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą;

11.2. lentelės 2 skiltyje nurodomi tam tikram kodui priskiriamų atliekų pavadinimai, ku tiksliau apibūdinantys tvarkomas atliekas. Šioje skiltyje nurodyti atliekų pavadinimai turi būti konkretūs ir aiškiai apibrėžiantys tvarkomas atliekas – negalima nurodyti tokių atliekų pavadinimų kaip „kitos atliekos, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų“ ar „kitais neapibrėžtos atliekos“. Pažymėtina, kad tuo pačiu kodu gali būti klasifikuojamos skirtingos atliekos. Pavyzdžiui, kodu 16 02 13* gali būti klasifikuojamos skirtingos elektros ir elektroninės įrangos atliekos – televizoriai, mobilieji telefonai su baterijomis ir pan. Todėl šioje lentelės skiltyje turi būti nurodomi visų tvarkomų atliekų pavadinimai;

11.3. lentelės 3 skiltyje nurodomos tvarkomų atliekų fizinės savybės. Pavyzdžiui, kietos, skystos, dujinės, klampios/pasta, milteliai ir pan.;

11.4. lentelės 4 skiltis „Apribojimai ar kiti papildomi reikalavimai“ pildoma tuo atveju, kai dėl technologinio proceso ar įrangos ypatybių 3.1 punkte nurodytu būdu įmanoma saugiai sutvarkyti tik tam tikros cheminės sudėties ar tam tikrų fizinių savybių atliekas. Šioje skiltyje gali būti nurodomos atliekose esančių pavojingų medžiagų didžiausios leistinos koncentracijos, kurias viršijus atliekų neįmanoma saugiai sutvarkyti ir todėl šių atliekų tvarkymui turi būti pasirenkama kitokia technologija, arba atliekos turi būti perduodamos kitoms atliekas tvarkančioms įmonėms. Pavyzdžiui, įmonė naftos produktais užterštam gruntui valyti naudoja cheminį preparatą, leidžiantį per 4 savaites visiškai išvalyti gruntą, kurio užterštumas naftos produktais neviršija 40 g/kg sauso grunto. Gruntas, kurio užterštumas naftos produktais viršija 40 g/kg, turi būti tvarkomas kitais būdais. Tokiu atveju šioje lentelės skiltyje nurodoma „naftos produktai < 40 g/kg sauso grunto“. Atliekas deginanti įmonė, atsižvelgdama į deginimo įrenginio technines charakteristikas, nustato tokias priimamų atliekų užterštumo ribines vertes (pvz., „Cl junginių turinčios medžiagos < 20 %“), kad atliekas deginant teršalų koncentracija išmetamosiose dujose neviršytų nustatytų ribinių verčių.

Reglamento 3.2 lentelės pildymo pavyzdžiai:

„3.2. Naudojamų ar šalinamų atliekų apibūdinimas:

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas ir apibūdinimas	Atliekų fizinės savybės	Apribojimai ar kiti papildomi reikalavimai
1	2	3	4	5
02 03 02	konservantų atliekos	natrio benzoatas	kietos	–
02 03 99	kitais neapibrėžtos atliekos	hidrolizinis ligninas	kietos	–
ir t. t.	...	...	...	...“

”

„3.2. Naudojamų ar šalinamų atliekų apibūdinimas:

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas ir apibūdinimas	Atliekų fizinės savybės	Apribojimai ar kiti papildomi reikalavimai
1	2	3	4	5
16 02 11*	nebeaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, hidrochlorfluorangliavandenilių, hidrofluorangliavandenilių (HCFC, HFC)	šaldytuvai	kietos	–

16 02 13*	nebenaudojama įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nenurodytų 16 02 09–16 02 12	televizoriai	kietos	–
16 02 13*	nebenaudojama įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nenurodytų 16 02 09–16 02 12	kompiuterių monitoriai	kietos	–
16 02 13*	nebenaudojama įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nenurodytų 16 02 09–16 02 12	mobiliesi telefonai su baterijomis	kietos	–
ir t. t.	...	...	...	...

„3.2. Naudojamų ar šalinamų atliekų apibūdinimas:

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas ir apibūdinimas	Atliekų fizinės savybės	Apribojimai ar kiti papildomi reikalavimai
1	2	3	4	5
18 01 02	kūno dalys ir organai, įskaitant kraujo paketus ir konservuotą kraują (išskyrus 18 01 03)	kraujo paketai ir konservuotas kraujas	skystos	–
18 01 03*	atliekos, kurioms rinkti ir šalinti taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos	kūno dalys ir organai	kietos	–
18 01 03*	atliekos, kurioms rinkti ir šalinti taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos	tvartsliaiva	kietos	–
18 01 03*	atliekos, kurioms rinkti ir šalinti taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos	švirkštų adatos	kietos	–
18 01 09	vaistai, nenurodyti 18 01 08	netinkami naudoti vaistai (tabletės)	kietos	Cl junginių turinčios medžiagos < 20 %
18 01 09	vaistai, nenurodyti 18 01 08	netinkami naudoti vaistai (tepaliai, emulsijos, geliai)	pasta	Cl junginių turinčios medžiagos < 20 %
ir t. t.	...	...	...	...

„3.2. Naudojamų ar šalinamų atliekų apibūdinimas:

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas ir apibūdinimas	Atliekų fizinės savybės	Apribojimai ar kiti papildomi reikalavimai
1	2	3	4	5
05 01 03*	rezervuarų dugno dumblas	dumblas, užterštas naftos produktais	pasta	naftos produktai < 40 g/kg sauso grunto
19 13 01*	grunto regeneravimo kietosios atliekos, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų	gruntas, užterštas naftos produktais	kietos	naftos produktai < 40 g/kg sauso grunto
19 13 03*	grunto regeneravimo dumblas, kuriame yra pavojingų cheminių medžiagų	dumblas, užterštas naftos produktais	pasta	naftos produktai < 40 g/kg sauso grunto
ir t. t.	...	...	...	...

12. Reglamento 3.3 punkte aprašomi 3.1 punkte nurodytu būdu atliekoms naudoti ar šalinti skirti įrenginiai. Šiame punkte nurodomas įrenginio pavadinimas, markė, gamintojas, pagrindiniai įrenginį sudarantys komponentai, įrenginio projektinis pajėgumas (didžiausias galimas šiuo įrenginiu panaudoti ar pašalinti atliekų kiekis per tam tikrą laiką), kita įrenginį apibūdinanti informacija.

Reglamento 3.3 punkto pildymo pavyzdys:

„3.3. Atliekoms naudoti ar šalinti skirtų įrenginių aprašymas: mišrių komunalinių atliekų deginimo įrenginys.

Pagrindiniai atliekų deginimo įrenginio komponentai – atliekų maišymo/homogenizavimo įrenginys (7000 m³ bunkeris); automatinė atliekų tiekimo sistema; ardyninė krosnis ir antrinė degimo kamera; išmetamųjų dujų aušinimo/energijos gamybos sistema; pelenų ir šlako šalinimo sistema; išmetamųjų dujų valymo ir kontrolės sistema; kaminas.

Deginimo būdas – deginimas ant ardyno; 2 deginimo linijos, kiekvienos linijos pajėgumas – 29 t/h.

Įrenginio pajėgumas – 420000 t/per metus; atliekų kaloringumas – 7500–10000 kJ/kg, drėgmė ~35 %.

Vertikalus garo boileris, 45 bar, 395 °C; turbogeneratorius 35 MW.

Išmetamųjų dujų valymas – pusiau šlapias procesas su aktyvintos anglies įpurškimu, selektyvi nekatalitinė redukcija. Išmetamųjų dujų valymo metu nuotekos nesusidaro.

Dugno pelenų apdorojimas – aušinimas, metalo laužo atskyrimas, naudojimas kelių remontui; susidaro 110000 t/per metus.

Išmetamųjų dujų valymo kietosios atliekos – 12500 t/per metus; šalinama pavojingų atliekų sąvartyne.

Reagentų vartojimas – kalkės 3876 t/per metus; natrio hidroksidas 45,75 t/ per metus; aktyvinta anglis 79 t/per metus; druskos rūgštis 57 t/per metus; amoniakas 997 t/per metus.

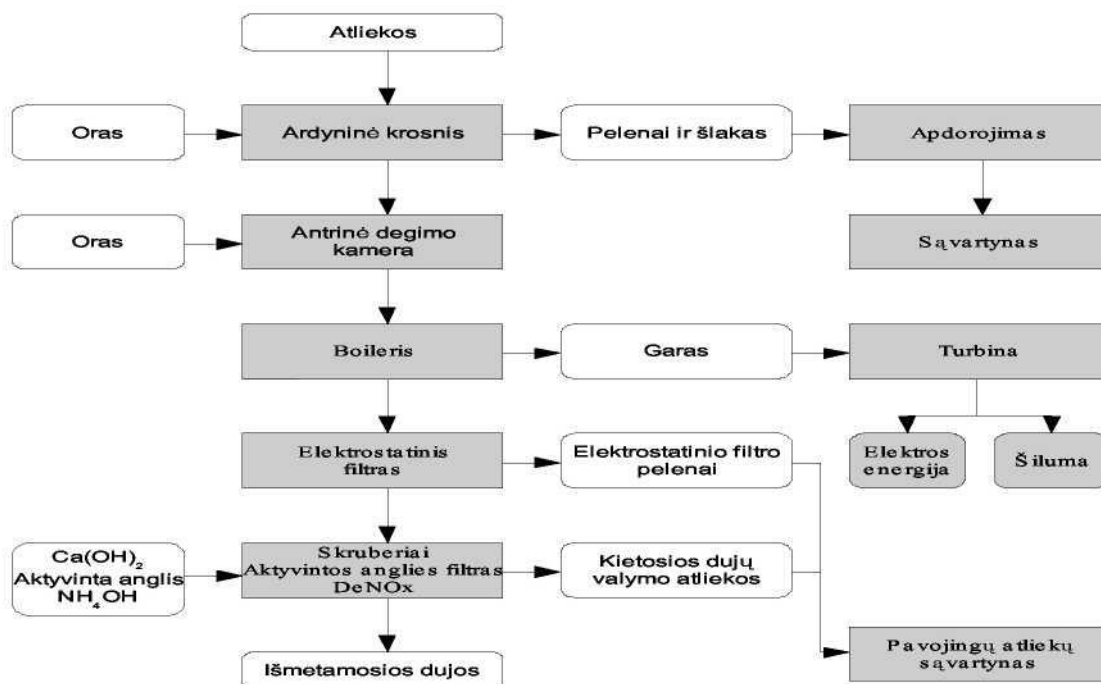
Energijos vartojimas – 66 kWh elektros energijos/t atliekų; 457427 l – skysto kuro/per metus.

Energijos gamyba – 243 GWh/per metus.“

13. Reglamento 3.4 punkte pateikiama atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso schema, kurioje nurodomi duomenys apie pagrindinius technologinio proceso etapus, jų metu naudojamas medžiagas, susidarancias atliekas, nuotekas, teršalų išmetimą į atmosferą. Šiame punkte taip pat pateikiamas atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso aprašymas, parengtas remiantis technologinio proceso schema ir apibūdinantis pagrindinius scheme pavaizduotus atliekų naudojimo ar šalinimo proceso etapus.

Reglamento 3.4 punkto pildymo pavyzdys:

„3.4. Atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso schema ir eigos aprašymas.

Paaškinimai:

- medžiagos

- procesai

Komunalinių atliekų deginimo schema
(pagal Emilia den Boer, Jan den Boer, Johannes Jager (Eds.) Waste management planning and optimisation, Stuttgart, 2005)

Mišrios komunalinės atliekos pasižymi skirtingomis savybėmis (skiriasi atliekų gabaritai, organinių medžiagų kiekis, drėgmė ir pan.). Siekiant užtikrinti atliekų homogeniškumą, prieš deginimą atliekos rūšiuojamos, smulkinamos ir maišomos.

Sumaišytos atliekos tiltiniu kranu pristatomos prie deginimo linijos ir hidrauliniu krautuvu kraunamos į ardyninę krosnį. Krosnyje palaikoma 800–900 °C temperatūra. Antrinėje degimo kameroje palaikoma 1100–1350 °C temperatūra. Siekiant, kad atliekos sudegtų visiškai, deginimas trunka 45–70 minučių. Dugno pelenai ir šlakas atvėsunami ir pneumatiniu konvejeriu transportuojami į šlako bunkerį.

Iš krosnies išeinančių išmetamųjų dujų temperatūra siekia 800–1100 °C. Siekiant efektyviai išvalyti išmetamąsias dujas ir išvengti dioksinų/furanų susidarymo, išmetamosios dujos aušinamos iki 250–300 °C. Aušinant dujas susidarantis garas naudojamas elektros energijos ir šilumos gamybai. Atvėsintos išmetamosios dujos per valymo sistemą išleidžiamos į aplinką.“

14. Reglamento 3.5 punkte aprašomi atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso kontroliuojami parametrai, kontrolės dažnumas, monitoringo priemonės. Ši informacija taip pat gali būti pateikiama Reglamento 3.4 punkte, aprašant technologinio proceso eigą. Tokiu atveju 3.5 punktas nepildomas.

Reglamento 3.5 punkto pildymo pavyzdys:

„3.5. Atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso kontrolė ir monitoringas.

Mišrių komunalinių atliekų deginimo proceso kontrolės ir monitoringo priemonės:

1. Nuolat matuojama temperatūra prie degimo kameros vidinės sienelės; nuolat matuojamas išmetamųjų dujų slėgis ir temperatūra, deguonies koncentracija ir vandens garų kiekis išmetamosiose dujose.

2. Automatiškai stabdomas atliekų tiekimas į krosnį, jei nepalaikoma leidime nustatyta temperatūra arba nuolatiniai matavimai rodo, kad viršijamos leidime nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės.

3. Pradedant ir baigiant deginimą naudojami papildomi degikliai, kurie taip pat automatiškai įsijungia temperatūrai nukritus žemiau leidime nustatytos temperatūros.

4. Išmetamųjų dujų aušinimo sistema ataušina dujas nuo 800–1100 °C iki 250–300 °C.

5. Valomos išmetamosios dujos:

5.1. elektrostatiniais filtrais atskiriamos kietosios dalelės ir lakieji pelenai;

5.2. pusiau šlapiu skruberiu valomi HF, HCl ir SO₂;

5.3. aktyvintos anglies filtrais valomi dioksinai/furanai;

5.4. katalitine sistema valomi NO_x (denitrifikacija).

6. Automatine įranga nuolat matuojami šie teršalai: kietosios dalelės, bendroji organinė anglis, CO, SO₂, NO_x.

7. Du kartus per metus matuojami šie teršalai: HCl, HF, sunkieji metalai, dioksinai/furanai.“

15. Reglamento 3 skyriaus 3.6 lentelėje pateikiamas 1 tonos atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso medžiagų balansas – t. y. tikslus 3.1 punkte nurodyto technologinio proceso metu sunaudojamų ir susidarančių medžiagų įvertinimas. Proceso metu sunaudotų medžiagų, pagamintos produkcijos, susidariusių atliekų ir į aplinką išmetamų medžiagų kiekis turi būti nurodomas svorio vienetais (t, kg, g ir kt.). 3.6 lentelė pildoma taip:

15.1. virš lentelės nurodomas tikslus naudojamų ar šalinamų atliekų rūšies ar atliekų grupės pavadinimas;

15.2. lentelės 1 ir 2 skiltyse nurodomos atliekų naudojimo ar šalinimo technologiniame procese naudojamos papildomos medžiagos ir jų kiekis svorio vienetais. Šioje skiltyje turi būti nurodomos žaliavos, cheminės medžiagos, vanduo, oras, kitos papildomos medžiagos, reikalingos panaudoti ar pašalinti 1 t atliekų;

15.3. lentelės 3 ir 4 skiltyse nurodoma atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso

metu pagaminama produkcija ir jos kiekis svorio vienetais. Šioje skiltyje turi būti nurodomi tiek pagrindiniai gaminiai, pagaminami technologinio proceso metu, tiek tarpiniai ar šalutiniai produktai, kurie vėliau naudojami kituose procesuose;

15.4. lentelės 5 ir 6 skiltyse nurodomi atliekas naudojant ar šalinant susidarantių atliekų kodai ir pavadinimai pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą. 7 skiltyje nurodomi susidarantių atliekų pavadinimai, kuo tiksliau apibūdinantys susidarantią atlieką, o 8 skiltyje – susidarantių atliekų kiekis svorio vienetais. Šioje skiltyje turi būti nurodomos visos proceso metu susidarantių atliekos – perduodamos tvarkyti kitoms įmonėms, vėliau tvarkomos toje pačioje įmonėje ar pakartotinai panaudojamos;

15.5. lentelės 9 ir 10 skiltyse nurodomos atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso metu į aplinką išmetamos medžiagos ir jų kiekis svorio vienetais. Šioje skiltyje nurodomas nuotekų, išmetamųjų dujų ir jose esančių teršalų kiekis.

16. Atsižvelgiant į atliekų savybes ir į atliekų naudojimo ar šalinimo proceso ypatybes, atitinkamose 3.6 lentelės skiltyse gali būti nurodomos naudojamų pagalbinių medžiagų, pagamintos produkcijos, susidarantių atliekų ir į aplinką išmetamų medžiagų kiekio ribos ar paklaidos. Pažymėtina, kad idealiu atveju technologinio proceso metu sunaudotų ir susidariusių medžiagų kiekis turėtų sutapti. Tačiau praktikoje galimos įvairios paklaidos. Todėl Reglamento 3.7 punkte turi būti pateiktas paaiškinimas, kaip buvo gauti medžiagų balanso duomenys. Šiame Reglamento punkte taip pat nurodomas atliekų naudojimo ar šalinimo technologinio proceso metu sunaudotos ir (ar) pagamintos energijos kiekis.

Reglamento 3.6 lentelės ir 3.7 punkto pildymo pavyzdys:

„3.6. Medžiagų balansas naudojant ar šalinant (*deginant*) 1t atliekų:

mišrios komunalinės atliekos (20 03 01)

(tikslus atliekų pavadinimas)

Naudojamos medžiagos		Pagaminta produkcija		Atliekas naudojant ar šalinant susidarantių atliekos				Į aplinką išmetamos medžiagos	
Pavadinimas	Kiekis, t, kg ir kt.	Pavadinimas	Kiekis, t, kg ir kt.	Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas	Kiekis, t, kg ir kt.	Pavadinimas	Kiekis, t, kg ir kt.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
gamtinės dujos	3,6 kg (3,6–12)			19 01 12	dugno pelenai ir šlakas, nenurodyti 19 01 11	pelenai ir šlakas	274 kg (182–320)	CO ₂	815 kg (500–855)
oras	4,0 t (3,8–5,8)			19 01 02	iš dugno pelenų išskirtos medžiagos, kuriose yra geležies	metalo laužas	17,2 kg (9–22)	H ₂ O (vandens garai)	250,7 kg (250–589)
vanduo	850 kg (825–870)			19 01 13*	lankieji pelenai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	lankieji pelenai	35 kg (15,6–45)	N ₂	3,5 t (3,0–4.1)
kalkės	6,4 kg (6–7,3)			19 01 05*	dujų valymo filtrų papločiai	filtrų papločiai, (28 % H ₂ O)	2,25 kg (0,93–4)	O ₂	298,6 kg (152–320)
NaOH, 30%	3 kg (3–4,2)			19 01 07*	dujų valymo kietosios atliekos	gipsas	4,7 kg (4–5,2)	dulkės	2,85 g (2–7)
NH ₄ OH, 25%	1,4 kg (1,3–2)							HCl	0,57 g (0,5–3)

aktyvinta anglis	1,2 kg (1,2–3,2)						HF	0,28 g (0,28–0,36)
HCl, 30 %	0,5 kg (0,4–0,6)						SO ₂	11,38 g (10–24,8)
FeCl ₃ , 40 %	0,65 kg (0,5–0,8)						CO	113,84 g (101–128)
Na ₂ S	0,19 kg (0,19–0,25)						NO _x	307,37 g (250–500)
							NH ₃	19,92 g (12–25)
							sunkieji metalai	<0,011 g (0,01–0,05)
							PCDD/F (I-TEF)	0,017 µg (0,01–0,08)
							išvalytos nuotekos	358 kg (312–462)

3.7. Medžiagų balanso duomenų paaiškinimas.

Medžiagų balanso duomenys priklauso nuo deginamų atliekų sudėties. 1 tonai mišrių komunalinių atliekų sudeginti sunaudojama 3000–4500 m³ oro, 4,5–15 m³ gamtinių dujų, ~130 kWh elektros energijos; susidaro 3500–5500 m³ išmetamųjų dujų, pagaminama ~600kWh elektros energijos.

3.6 lentelės 2, 8 ir 10 skiltyse skliausteliuose nurodytos 1 tonai atliekų sudeginti sunaudojamų medžiagų, susidarančių atliekų ir į aplinką išmetamų medžiagų kiekio ribos. Paryškintu šriftu pateiktas medžiagų balansas, apskaičiuotas deginant šios sudėties atliekas:

Medžiagos	kg/t atliekų
Popierius	61,0
Stiklas	39,4
Geležis	9,3
Aliuminis	0,9
Varis	0,1
Plastikas	35,9
Kombinuota pakuotė	27,8
Biologiškai skaidžios atliekos	251,7
Sodų atliekos	46,0
Vienkartiniai vystyklai	64,1
Inertinės atliekos	77,3
Tekstilė	0,5
Oda	64,1
Po rūšiavimo liekanti grūdėta frakcija	319,7
Pavojingos atliekos	2,0
Iš viso	1000.“

REGLAMENTO 4 SKYRIUS „ATLIEKŲ SAUGOJIMAS“

17. Reglamento 4 skyrių privalo pildyti R13 ir D15 būdais atliekas saugančios įmonės.

18. Reglamento 4 skyriaus 4.1 lentelėje aprašomi visi įmonėje esantys sandėliai ar saugyklos, skirti atliekoms saugoti.

19. Reglamento 4 skyriaus 4.1 lentelės „Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas“ pildymas:

19.1. lentelės 1 skiltyje trumpai apibūdinamas sandėlis (saugykla). Pavyzdžiui, lengvųjų konstrukcijų sandėlis Nr. 1; lengvųjų konstrukcijų sandėlis Nr. 2; aptverta asfaltuota aikštelė ir pan.;

19.2. lentelės 2 skiltyje nurodomas sandėlio (saugyklos) plotas;

19.3. lentelės 3 skiltyje nurodomas didžiausias vienu metu sandėlyje (saugykloje) leidžiamas saugoti atliekų kiekis tonomis;

19.4. lentelės 4 skiltyje nurodomas sandėlio (saugyklos) našumas, t. y. sandėlyje (saugykloje) saugomas atliekų kiekis per metus. Pavyzdžiui, jei įmonė sandėlyje sukauptas atliekas tris kartus per metus perduoda tvarkyti kitoms atliekas tvarkančioms įmonėms, šioje skiltyje nurodomas tris kartus didesnis atliekų kiekis, nei nurodyta šios lentelės 3 skiltyje.

Reglamento 4.1 lentelės pildymo pavyzdys:

„4.1. Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas:

Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas	Sandėlio ar saugyklos plotas, m ²	Didžiausias vienu metu leidžiamas saugoti atliekų kiekis, t	Sandėlio našumas, t
1	2	3	4
Lengvųjų konstrukcijų sandėlis Nr. 1	360 m ²	300	900
Lengvųjų konstrukcijų sandėlis Nr. 2	200 m ²	150	450
Naudotų padangų saugojimo aikštelė	10000 m ²	1200	2400
ir t. t....	...	...	“

20. Reglamento 4 skyriaus 4.2 lentelėje aprašomos kiekviename įmonėje esančiame sandėlyje ar saugykloje saugomos atliekos.

21. Reglamento 4 skyriaus 4.2 lentelės „Sandėlyje ar saugykloje saugomos atliekos“ pildymas:

21.1. šios lentelės eilutėje „Sandėlio ar saugyklos apibūdinimas“ turi būti perrašomas 4.1 lentelės 1 skiltyje nurodytas sandėlio (saugyklos) apibūdinimas. Žemiau pateikiama informacija apie visas šiame sandėlyje (saugykloje) saugomas atliekas;

21.2. lentelės 1 ir 2 skiltyse nurodomi saugomų atliekų kodai ir pavadinimai pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą;

21.3. lentelės 3 skiltyje nurodomas atliekų pavadinimas, kuo tiksliau apibūdinantis saugomas atliekas. Jei tuo pačiu kodu klasifikuojamos skirtingos atliekos, šioje skiltyje turi būti nurodomi visas šiuo kodu klasifikuojamas ir sandėlyje saugomas atliekas apibūdinantys pavadinimai. Jei keliais kodais klasifikuojamų atliekų grupę galima tiksliai apibūdinti vienu pavadinimu, šioje skiltyje galima nurodyti vieną visą atliekų grupę apibūdinantį pavadinimą. Šioje skiltyje negali būti nurodomi tokie atliekų pavadinimai kaip „kitais neapibrėžtos atliekos“, „cheminės medžiagos, sudarytos iš pavojingų cheminių medžiagų“ ir pan.;

21.4. lentelės 4 skiltyje nurodomos fizinės saugomų atliekų savybės. Pavyzdžiui, kietos, skystos, dujinės, pasta, milteliai ir pan.;

21.5. lentelės 5 skiltyje nurodomas atliekų saugojimo būdas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 5 priedą (R13 arba D15);

21.6. lentelės 6 skiltyje nurodomas didžiausias vienu metu sandėlyje (saugykloje) leidžiamas saugoti kiekvienos atliekų rūšies arba atliekų grupės kiekis tonomis. Bendras atliekų grupės kiekis gali būti nurodomas tuo atveju, jei atliekų grupę sudarančios atliekos panašios savo savybėmis ir joms taikomi vienodi pakavimo ir saugojimo reikalavimai.

Reglamento 4 skyriaus 4.2 lentelės pildymo pavyzdys:

„4.2. Sandėlyje ar saugykloje saugomos atliekos:

Atliekų kodas pagal Taisyklių 2 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių 2 priedą	Tikslus atliekų pavadinimas ir apibūdinimas	Atliekų fizinės savybės	Saugojimo būdas (R13 arba D15)	Didžiausias vienu metu leidžiamas saugoti atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6
Lengvųjų konstrukcijų sandėlis Nr. 1					
08 01 11*	dažų ir lako, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingų cheminių medžiagų, atliekos	sudžiuvusių dažų atliekos	kietos	R13	300
08 01 12	dažų ir lako atliekos, nenurodytos 08 01 11		kietos	R13	

08 03 17*	spaustuvinio dažiklio atliekos, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų		kietos	R13	
08 03 18	spaustuvinio dažiklio atliekos, nenurodytos 08 03 17		kietos	R13	
Lengvųjų konstrukcijų sandėlis Nr. 2					
13 02 04*	mineralinė chlorintoji variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	variklių, pavarų dėžių ir tepalinių alyvų atliekos	skystos	R13	25
13 02 05*	mineralinė nechlorintoji variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva		skystos	R13	50
13 02 06*	sintetinė variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva		skystos	R13	50
13 02 07*	lengvai biologiškai suyranči variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva		skystos	R13	25
Naudotų padangų saugojimo aikštelė					
16 0103	naudotos padangos	naudotos padangos	kietos	R13	1200
ir t. t....	...	...	...	...	...

22. Reglamento 4.3–4.7 punktuose pateikiamas atliekų saugojimo aprašymas. Jei įmonėje yra keli atliekų sandėliai ar saugyklos, turi būti rengiami atskiri kiekvieno 4.1 lentelės 1 skiltyje nurodyto sandėlio ar saugyklos atliekų saugojimo aprašymai, atsižvelgiant į saugomų atliekų savybes ir kiekį.

22.1. Reglamento 4.3 punkte aprašomas kiekvienos konkrečiame sandėlyje (saugykloje) saugomų atliekų rūšies ar atliekų grupės pakuotės tipas (maišai, statinės, sandarūs plastikiniai konteineriai ir pan.) ir tūris. Pavyzdžiui, „atliekos saugomos 200 l talpos sandariuose plastikiniuose konteineriuose“; „atliekos saugomos 50–200 l talpos metalinėse statinėse su sandariais dangčiais“ ir pan. Jei atliekoms pakauti naudojamos standartizuotos pakuotės, turi būti nurodomas standarto numeris ar Jungtinių Tautų Pavojingų krovinių vežimo rekomendacijose nustatyta pakuotės grupė;

22.2. Reglamento 4.4 punkte aprašomos kiekvienos saugomų atliekų rūšies ar atliekų grupės saugojimo sąlygos ir saugojimo kontrolės reikalavimai. Rengiant šį Reglamento punktą būtina atkreipti dėmesį į sandėlyje (saugykloje) saugomų atliekų kiekį, sudėtį ir savybes. Daugelis pavojingų atliekų susimaišę tarpusavyje ar su kitomis medžiagomis gali užsidegti, sprogti, išskirti toksiškas ar degias dujas ir pan. Todėl turi būti įvertinamos kiekvienos atliekų rūšies savybės, sudėtis ir, atsižvelgiant į tai, sprendžiama apie atliekų suderinamumą ir jų saugojimo sąlygas. Nustatant atliekų saugojimo sąlygas visų pirma reikėtų vadovautis atliekas sudarančių cheminių medžiagų Saugos duomenų lapu ar kita cheminės medžiagos gamintojo teikiama informacija. Taip pat rekomenduojama vadovautis Europos Komisijos parengtu geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniu dokumentu „Didelių gabaritų ar pavojingų medžiagų saugojimo emisijos“, Lietuvos teisės aktais, nustatančiais bendruosius saugos ar tam tikrų cheminių medžiagų saugojimo reikalavimus (Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, Augalų apsaugos produktų įvežimo, sandėliavimo, prekybos ir naudojimo taisyklės, Slėginių indų naudojimo taisyklės ir pan.). Atliekose esančios pavojingos cheminės medžiagos klasifikuojamos vadovaujantis Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka.

Atsižvelgiant į anksčiau nurodytų dokumentų nuostatas, šiame Reglamento punkte nurodoma, kokių rūšių atliekos gali sudaryti vieną grupę, taip pat atstumai tarp atskirų atliekų rūšių, atstumai tarp atliekų stelažų ar grupių, atstumai tarp atliekų stelažų ar grupių ir sandėlio sienų, atliekų sandėliavimo aukščio reikalavimai. Jei atliekų pakuotės kraunamos į rietuves, nurodomi rietuvių matmenys, jų išdėstymas sandėlyje, didžiausias leidžiamas rietuvėje saugoti atliekų kiekis. Jei reikia, nurodomi reikalavimai sandėlio temperatūrai, drėgmei ir pan. Jei dėl atliekų savybių jų saugojimui keliama specialūs reikalavimai ir reikalinga griežta tam tikrų parametrų kontrolė,

aprašoma, kaip dažnai ir kokie parametrai tikrinami. Pavyzdžiui, „atliekos saugomos 200 l talpos sandariuose plastikiniuose konteineriuose, kurie kraunami vienu aukštu ant medinių padėklų“; „atliekos saugomos stikliniuose 5–20 l sandariuose buteliuose, sudėtuose metalinių stelažų lentynose“; „sandėlyje palaikoma ne aukštesnė kaip +15 °C temperatūra“; „skystų pavojingų atliekų talpyklų sandarumas tikrinamas kiekvieną dieną“ ir pan.;

22.3. Reglamento 4.5 punkte aprašomos konkrečiame sandėlyje (saugykloje) esančios gaisro gesinimo priemonės, pavyzdžiui, smėlis, nedegus audeklas, gesintuvai ir pan.;

22.4. Reglamento 4.6 punkte nurodomos sandėlyje (saugykloje) esančios medžiagos, skirtos konkrečioms pavojingoms atliekoms ar jų grupėms surinkti ir neutralizuoti. Šį punktą pildo tik pavojingas atliekas saugančios įmonės. Pavyzdžiui, „atliekoms, kurių sudėtyje yra monochloracto rūgšties ar skruzdžių rūgšties, neutralizuoti naudojamas 20 % sodos (natrio bikarbonato) tirpalas, kurio sandėlyje yra 20 l“; „iššipylę netinkami naudoti pesticidai išvalomi pjuvenomis arba durpėmis, užterštos vietos plaunamos natrio šarmo tirpalu (200 g šarmo kibirui vandens), po to 10 % chlorkalkių arba gesintų kalkių tirpalu“ ir pan.;

22.5. Reglamento 4.7 punkte nurodomi sandėlyje (saugykloje) esantys dokumentai – pavojingų atliekų išdėstymo sandėlyje schema, sandėlio priešgaisrinės saugos instrukcija, evakuacijos planas ir gaisro gesinimo priemonių išdėstymo schema, avarijų ir gaisrų likvidavimo planas ir pan.

Atliekų saugojimo aprašymo pavyzdys (Reglamento 4.3–4.7 punktai):

„Lengvųjų konstrukcijų sandėlis Nr. 1

4.3. Reikalavimai saugomų atliekų pakuotei: sudžiuvusius dažų atliekos (08 01 11*; 08 01 12; 08 03 17*; 08 03 18) saugomos metalinėse 200 l talpos statinėse su sandariai uždaromais dangčiais. Jei statinės nesulankstytos, neįtrūkę, o jų dangčiai sandarūs, jos dažų atliekoms saugoti gali būti naudojamos pakartotinai.

4.4. Saugojimo sąlygos ir kontrolės reikalavimai: metalinės statinės kraunamos į rietuves dviem aukštais, dangčiais į viršų. Kiekvienas aukštas atskiriamas mediniais padėklais. Rietuvės pagrindą sudaro 18 statinių, rietuvėje gali būti ne daugiau kaip 36 statinės. Rietuvių vietos pažymimos geltonos spalvos juostomis ant grindų. Tarpai tarp rietuvių ne siauresni kaip 1,2 m. Tarpai tarp rietuvių ir sienų ne siauresni kaip 1 m.

4.5. Sandėlyje ar saugykloje esančios gaisro gesinimo priemonės: 2 nešiojamieji milteliniai gesintuvai (6 litrų talpos), nedegus audeklas (1,5 x 1,5 m), dėžė su smėliu (0,3 m³), du kastuvai, du kibirai, du laužtuvai.

4.6. Sandėlyje ar saugykloje esančios medžiagos, skirtos pavojingoms atliekoms surinkti ir neutralizuoti, nenaudojamos.

4.7. Sandėlyje ar saugykloje esantys dokumentai: atliekų išdėstymo sandėlyje schema, sandėlio priešgaisrinės saugos instrukcija, evakuacijos planas ir gaisro gesinimo priemonių išdėstymo schema, avarijų ir gaisrų likvidavimo planas.“

23. Atsižvelgiant į saugomų atliekų savybes ir teisės aktuose nustatytus atliekų saugojimo reikalavimus, atliekų saugojimo aprašymas gali būti neskirstomas į 4.3–4.7 punktus.

Atliekų saugojimo aprašymo pavyzdys (Reglamento 4.3–4.7 punktai):

„Naudotų padangų saugojimo aikštelė

Naudotos padangos (16 01 03) saugomos atviroje aikštelėje, aptvortoje 2 m aukščio tvora. Išoriniu aikštelės perimetru įrengta 1,5 m pločio mineralizuota juosta. Priešingose aikštelės pusėse įrengti du įvažiavimai. Netinkamos naudoti padangos saugomos rietuvėse, kurių ilgis ir plotis yra 10 m, aukštis 3 m, tarpai tarp rietuvių – 10 m, o tarp rietuvių ir tvoros – 5 m. Aikštelėje įrengtas perkūnsargis ir vandens rezervuaras, sukaupia smėlio atsarga. Aikštelėje reguliariai pjaunama žolė ir išgabenama iš aikštelės teritorijos. Teritorijoje draudžiama rūkyti, naudoti atvirą ugnį. Aikštelės teritorija ištisą parą stebima vaizdo kameromis.“

REGLAMENTO 5 SKYRIUS „ATLIEKŲ PRIĖMIMO IR KONTROLĖS PROCEDŪRŲ APRAŠYMAS“

24. Reglamento 5 skyriuje aprašomos atliekų priėmimo ir kontrolės procedūros, kurias

privalo vykdyti už atliekų priėmimą įmonėje atsakingas asmuo. Rengiant šį Reglamento skyrių, būtina vadovautis atskirų atliekų srautų tvarkymo taisyklėse (Alyvų atliekų tvarkymo taisyklės, Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklės, Atliekų deginimo aplinkosauginiai reikalavimai ir kt.) nustatytais reikalavimais.

25. Šiame skyriuje gali būti aprašomos kiekvienos atliekų rūšies ar visos atliekų grupės priėmimo ir kontrolės procedūros:

25.1. Reglamento 5.1 punkte nurodoma, kaip turi būti supakuotos priimanamos atliekos. Jei priimtos atliekos įmonėje perpakuojamos, šiame punkte turi būti aprašomos perpakavimo procedūros, perpakavimui naudojamos pakuotės tipas, tūris, ženklavimas ir pan. Jei pakuotės, kuriose atliekos pristatomos į įmonę, plaunamos ir grąžinamos atliekų gamintojui pakartotinai naudoti, šios procedūros taip pat turi būti aprašomos;

25.2. Reglamento 5.2 punkte aprašomos atliekų savybės ir dokumentai, kuriuos privalo patikrinti už atliekų priėmimą atsakingas asmuo. Pavyzdžiui, priimant atliekas vizualiai įvertinama atliekų pakuotės būklė, atliekų konsistencija, atliekose esančios priemaišos bei jų kiekis ir pan. Priimant atliekas turi būti tikrinamas pavojingų atliekų lydraštis ir krovinio važtaraštis, kaip nustatyta Atliekų tvarkymo taisyklėse, arba tarptautinio atliekų vežimo atveju – vežimo kontrolės forma, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo. Įmonė gali reikalauti, kad atliekų gamintojai kartu su pristatomomis atliekomis pateiktų papildomą informaciją apie atliekų fizines ir chemines savybes, pavojingumą lemiančias savybes, procesą, kurio metu atliekos susidarė;

25.3. Reglamento 5.3 punkte aprašoma priimamoms atliekoms sverti naudojama įranga ir nurodoma, kokiuose dokumentuose fiksuojamas atliekų svoris;

25.4. Reglamento 5.4 punkte nurodoma, kada priimant atliekas būtina imti mėginius laboratoriniams tyrimams, taip pat mėginių paėmimo metodai, jų registravimo, saugojimo įmonėje ir perdavimo laboratorijai tvarka, laboratorijoje tiriami parametrai. Pavyzdžiui, priimant alyvų atliekas tiriamas atliekose esančio vandens kiekis, nuosėdų kiekis, pliūpsnio temperatūra, PCB, Cl, S, Pb, Cr, V, Cu, Ni kiekis ir pan. Kol bus gautos laboratorijos išvados, patvirtinančios, kad atliekos atitinka priimamoms atliekoms keliamus reikalavimus, atliekos įmonėje gali būti saugomos specialioje laikino saugojimo zonoje. Jei šios procedūros įmonėje taikomos, jos turėtų būti aprašomos šiame Reglamento punkte;

25.5. Reglamento 5.5 punkte nurodoma, kokiais atvejais atliekos gali būti grąžinamos atliekų siuntėjui. Pavyzdžiui, atliekos gali būti grąžinamos siuntėjui, jei atliekų savybės neatitinka krovinio važtaraštyje, pavojingų atliekų lydraštyje ar vežimo kontrolės formoje nurodytos informacijos; atliekų savybės ir (ar) pakuotė neatitinka įmonės leidime ir (ar) Reglamente nustatytų reikalavimų; atliekose esančių pavojingų medžiagų kiekis viršija įmonės Reglamento 3.2 lentelėje nustatytas vertes ir todėl atliekos negali būti saugiai sutvarkytos įmonės turimais pajėgumais; atliekų pakuotė nesandari, pažeista ar neatitinka įmonės reglamente nustatytų reikalavimų; pateikiamas neteisingai užpildytas ar iš viso nepateikiamas pavojingų atliekų lydraštis, krovinio važtaraštis ar vežimo kontrolės forma ir pan.;

25.6. Reglamento 5.6 punkte nurodoma, kokiais atvejais ir koku būdu informuojamas Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas atsisakius priimti atliekas. Pavyzdžiui, nustačius, kad polichlorintų bifenilų (PCB) kiekis alyvų atliekose viršija 50 ppm, atliekos grąžinamos siuntėjui ir apie tai faksu (elektroniniu paštu) nedelsiant informuojamas Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas.

Reglamento 5 skyriaus (5.1–5.6 punktai) pildymo pavyzdys:

„5.1. Reikalavimai priimamų atliekų pakuotei: priimanamos deginimui skirtos infekuotos medicininės atliekos (18 01 03*) turi būti supakuotos į dviejų sluoksnių 50–100 l talpos plastikinius maišus, paženklintus infekuotų atliekų ženklavimo etikete.

5.2. Atliekų priėmimo metu tikrinamos atliekų savybės ir dokumentai: siekiant išvengti infekcijos, atliekų pakuotė neatidaroma, tikrinamas tik pakuotės sandarumas ir ženklavimas. Nustačius, kad atliekų pakuotė pažeista, atliekos nedelsiant perpakuojamos į sandarią pakuotę. Patikrinamas pavojingų atliekų lydraštis ir krovinio važtaraštis.

5.3. Atliekų svorio nustatymas ir registravimas: atliekų pakuotės sveriamos platforminėmis

svarstyklėmis, svoris registruojamas pirminės atliekų apskaitos žurnale ir pavojingų atliekų naudojimo ar šalinimo įmonės darbo žurnale. Pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#)) nustatytus reikalavimus užpildomas pavojingų atliekų lydraštis. Pavojingų atliekų naudojimo ar šalinimo įmonės darbo žurnale taip pat nurodoma informacija apie procesą, kurio metu atliekos susidarė, fizinės atliekų savybės, atliekų pavojingąsias savybes, nurodomos atsargumo priemonės, kurių turi imtis šias atliekas toliau tvarkantys įmonės darbuotojai.

5.4. Atliekų mėginių laboratoriniams tyrimams paėmimas ir perdavimas tirti: infekuotų medicininių atliekų mėginiai laboratoriniams tyrimams neimami.

5.5. Atliekų grąžinimo atliekų siuntėjui atvejai ir tvarka: atliekos gali būti grąžinamos siuntėjui, jei atliekų savybės neatitinka pavojingų atliekų lydraštyje nurodytos informacijos, nepateikiamas pavojingų atliekų lydraštis arba pateikiamas neteisingai užpildytas pavojingų atliekų lydraštis.

5.6. Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento informavimo tvarka atsisakius priimti atliekas: atsisakius priimti atliekas, už atliekų priėmimą atsakingas įmonės darbuotojas nedelsiant faksu Nr. XXX informuoja Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento agentūrą.“

26. Atsižvelgiant į įmonėje tvarkomų atliekų savybes, taip pat į įmonėje taikomų atliekų priėmimo ir kontrolės procedūrų specifiką, Reglamento 5 skyriuje gali būti pateikiama daugiau informacijos, nei jos reikalaujama 5.1–5.6 punktuose. Pavyzdžiui, kai kurios pavojingas atliekas tvarkančios įmonės, siekdamos įsitikinti, kad atliekos atitinka įmonės leidime nustatytus reikalavimus ir gali būti saugiai sutvarkytos naudojant įmonėje turimą įrangą, prieš priimdamos atliekas gali reikalauti pateikti informaciją apie atliekų savybes, jų susidarymo procesą ir (ar) atliekų pavyzdžius laboratoriniams tyrimams. Prieš atliekų priėmimą vykdomų procedūrų tikslas – nustatyti, ar atliekos gali būti saugiai sutvarkytos įmonėje taikomo technologinio proceso metu; nustatyti atliekų fizinės ir cheminės savybes, kad būtų pasirenkamas efektyviausias atliekų tvarkymo būdas; nustatyti atliekų pavojingumą lemiančias savybes, kad būtų imtasi reikiamų atsargumo priemonių; išsiaiškinti, kokios atliekų savybės turi būti tiriamos atliekas pristčius į įmonę. Tokiu atveju Reglamento 5 skyrių turėtų sudaryti dvi dalys – prieš atliekų priėmimą vykdomų procedūrų aprašymas ir įmonėje vykdomų atliekų priėmimo ir kontrolės procedūrų aprašymas.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Atsižvelgiant į konkrečios atliekas naudojančios ir (ar) šalinančios įmonės ypatumus arba Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento prašymu, Reglamente galima pateikti daugiau informacijos, nei nurodyta šiose Rekomendacijose.

Reglamente gali būti pateikiama ne visa šiose Rekomendacijose nurodyta informacija, jei atliekas naudojanti ir (ar) šalinanti įmonė atitinkamos veiklos nevykdo.
